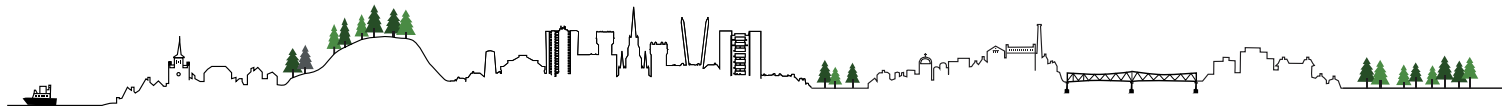

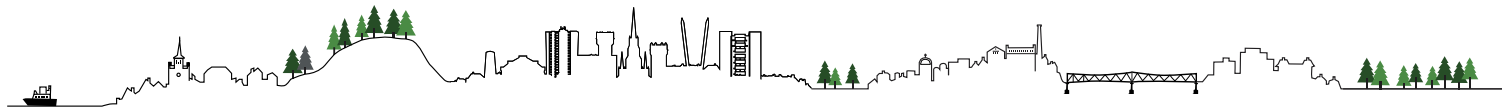
Orientering Kunnskapsgrunnlag folkehelse og levekår i Drammen

Oversiktsdokument 2020-2023

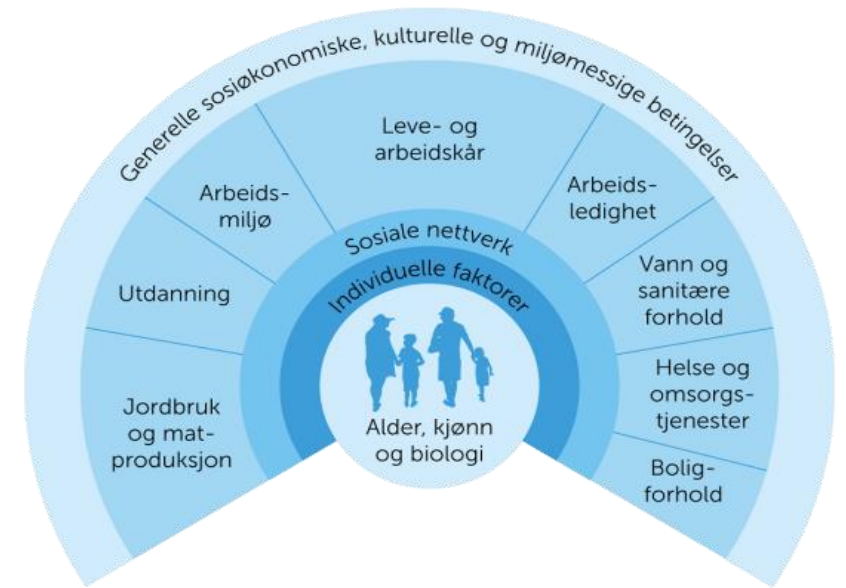
Hvorfor et slik dokument?

- Bærekraftig utvikling er et overordnet mål for samfunnsutviklingen i Drammen, Norge og globalt. En befolkning med god helse og livskvalitet, og en rettferdig fordeling av dette, er en viktig forutsetning.
- Å sikre bred forståelse av folkehelse som tverrfaglig tema er en viktig oppgave i Drammen kommune.
- Lov om folkehelsearbeid trådte i kraft 01.01.12 og senere samme år kom forskrift om oversikt over folkehelsen og stiller krav til kommunen om å ha «oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne» slik det står i folkehelselovens § 5 første ledd.
- <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29>

Hva er kunnskapsgrunnlaget for?

- Kunnskapsgrunnlaget folkehelse og levekår er ment for å brukes i alt planarbeid i kommunen. Det skal gi grunnkunnskap om folkehelse som tverrfaglig tema, innsikt i lovkrav og ikke minst belyse utfordringsbildet i kommunen for en fireårsperiode, i dette tilfelle 2020-2023.
- God oversikt over helse og påvirkningsfaktorer er en forutsetning for å beskrive folkehelseutfordringer og ressurser som er nødvendig for å planlegge og gjennomføre tiltak. Folkehelseloven stiller derfor krav til kommunale oversiktsdokumenter som en viktig fase i folkehelsearbeidet.
- Hvert fjerde år skal kommunen utarbeide et slik skriftlig oversiktsdokument som en del av kunnskapsgrunnlaget for planstrategien (Folkehelseloven § 5).

Påvirkningsfaktorer for helse, Dahlgren & Whiteheads modell fra 1991.

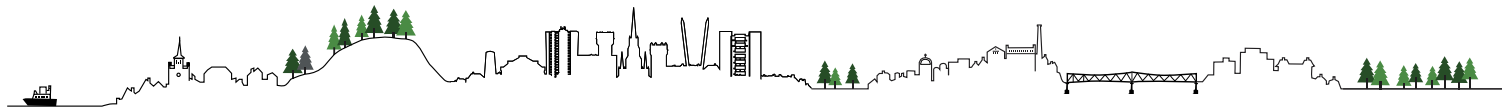

Hva er kommunens rolle i folkehelsearbeidet

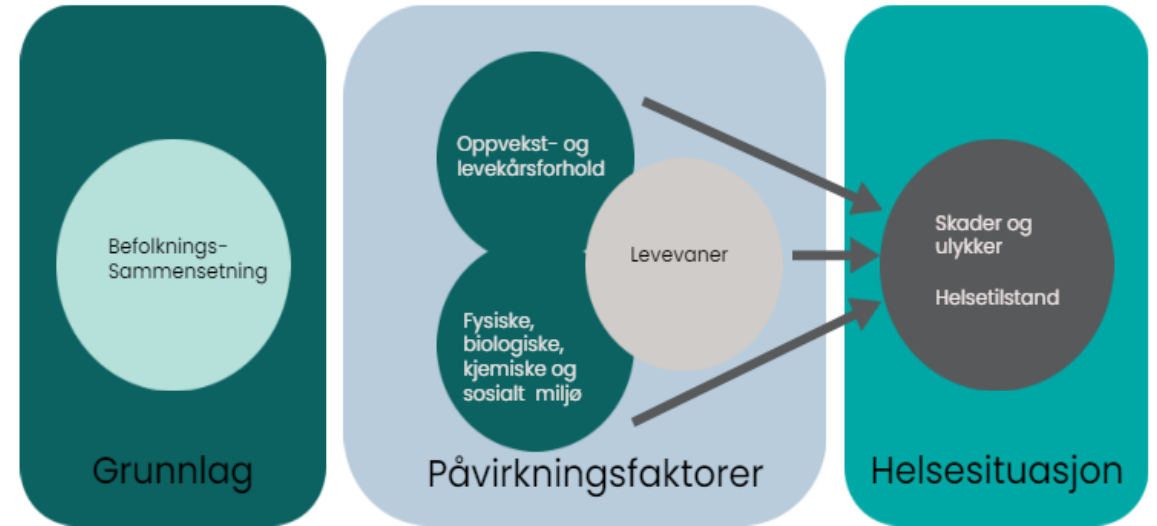
Kommunens definerte rolle i folkehelseloven beskrives slik:

- Kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen.
- Kommunen skal bidra til utjevning av sosiale forskjeller.
- Kommunen skal fremme befolkningens folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler de er tillagt.
- Kommunen skal bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negative innvirkning på helsen.
- Kommunen skal gjennomføre tiltak med bakgrunn i oversikt over helsetilstanden og de positive og negative faktorer som påvirker folkehelsen.

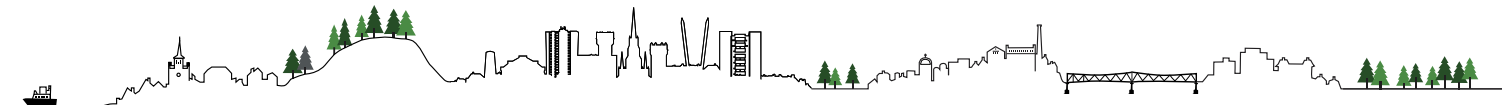

Hva kan vi finne i dokumentet?

- Folkehelseloven gir ingen egen definisjon på hva som inngår i «nødvendig oversikt», men, lov og forskrift gir noen krav til hva slags informasjon som skal innhentes, og hvordan det må sees i lys av de oppgaver kommunen er tillagt. Nødvendig oversikt er avhengig av lokal kontekst og må derfor vurderes lokalt slik at den kan gjøres være plan- og styringsrelevant.
- Krav til oversikt er i hovedsak en videreføring av:
- § 1-4 i kommunehelsetjenesteloven av 1982 og
- § 4 i lov om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet av 2009.

Tema oversikt.

Begrenset data i år...

- Indikatorene som presenteres er generelt valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå.
- Kildene for datainnsamling er troverdige og ansees som av generelt god kvalitet. Folkehelse og levekår er kompliserte temaer og dermed må det tas høyde for noe usikkerhet i datamateriale.
- Ungdata undersøkelsen er en viktig kilde i dette arbeidet. Grunnet COVID-19 og skolestenging ble det umulig å samle informasjon som belyser viktige sider ved livet til barn og unge i vår kommune.
- Dokumentet er ment som et levende verk som blir gjenstand for periodiske oppdateringer knyttet til både indikatorutvalg, relevans og faglige vurdering og erfaringer fra tjenester. **Denne versjonen er derfor kun et utgangspunkt for arbeidet med fremtidig planmessige og strategiske prosesser.**
- Levekår er et prioritert fokusområde i Drammen kommune. Dette kunnskapsgrunnlaget belyser sider ved levekår som gjelder for kommunen sett under ett. Videre tilknyttet denne oversikten til rapport levekårsindikatorkart 2018, som gir et mer detaljert bilde av levekårsutfordringer i kommune, også sett i lys av den nåværende kommunedelinndelingen som preger den nye kommunen.

Lite kunnskap spesielt om...

Tema oversikt.

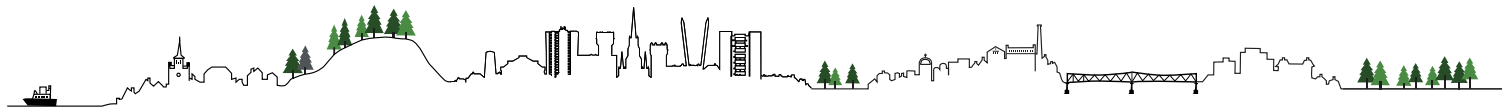
Hovedtrekkene i kunnskapsgrunnlaget

Befolkning

- Andel personer med annet kulturell bakgrunn enn norsk er høyere enn i landet som helhet.

Oppvekst og levekår

- Andel barn og unge som trives på skolen ser ut til å være høyere enn i landet som helhet.
- Det er færre barn og unge som utsettes for mobbing enn i landet som helhet.
- Andel barn og unge som ligger på laveste mestringsnivå i lesing og skrivning ser ut til å være høyere enn i landet som helhet.
- Andel ungdommer som faller ut av videregående opplæring ser ut til å være høyere enn landet som helhet.
- Andelen som bor i husholdninger med lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet. Lav husholdningsinntekt vil si at inntekten er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge, og at brutto finanskapital er under 1G.
- Andel barn og unge 0-17 år som bor i trange økonomiske forhold ser ut til å være høyere landet som helhet.
- En god andel drammensere eier sin egen bolig. Andel barn som bor trangt er likevel høyere enn i landet sett under ett.

Fortsetter...

Miljø, skader og ulykker

- Konsentrasjonen av fint svevestøv som befolkningen i kommunen er utsatt for, ser ut til å være noe høyere enn for befolkningen i landet som helhet.
- Antall hodeskader som registrert blant personer i alder 75+ ser ut til å være høyere enn i landet som helhet.

Helsetilstand

- Forskjellen i forventet levealder mellom de som har grunnskole og de som i tillegg har videregående eller høyere utdanning, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Forskjellen i forventet levealder mellom utdanningsgruppene er en indikator på sosiale helseforskjeller i kommunen.
- Andelen som oppsøker legen på bakgrunn av affektive og depressive lidelser ser ut til å være noe høyere enn i landet som helhet.
- Antall tilfeller av narkotika utløste dødsfall ser ut til være høyere enn i Norge som helhet.

